

Avdelningen för ekonomisk statistik
Marcus Lundgren

Möte i användarrådet för ekonomisk statistik 10 maj 2021

Närvarande:

Anna Thoursie, Ledarna, ordförande
Harald Edquist, Ericsson Research
Mats Kinnwall, Teknikföretagen
Jyry Hokkanen, Riksbanken
Erik Spector (ersatte Ylva Hedén Westerdahl), Konjunkturinstitutet
Pär Hansson, Tillväxtanalys
Anna Strand, Finansdepartementet
Lena Sellgren, Business Sweden
Ann-Sofie Öberg, ESV

Från SCB:

Elisabeth Hopkins, NR/LEDN
Peter Nilsson, ES/LEDN
Marcus Lundgren, sekreterare, ES/NS
Martin Axelson, PMU/LEDN
Jonas Valdringer, ES/INF
Anna Björk, ES/REG
Anders Renstrand, ES/REG
Andreas Lennmalm, NR/SES

Frånvarande:

Torbjörn Isaksson, Nordea
Tomas Lööv, Näringslivets regelnämnd
Henrik Larsson, FI
Christina Nyman, Handelsbanken

1 **Mötet öppnas**

Mötet öppnades med en incheckningsrunda då mötet denna gång skedde digitalt.

2 **Godkännande av dagordning**

Dagordningen godkändes.

3 Mötesanteckningar från föregående möte

Inga synpunkter på föregående mötesanteckningar.

4 Information från SCB och rådets medlemmar

Harald Edquist (Ericsson Research) berättade att Ericsson fortsätter arbetet med att rulla ut 5G. För närvarande har de 135 kontrakt. På forskningssidan har man redan börjat titta på 6G. Harald tittar på hur hastigheten i mobila nätverk hänger ihop med ekonomisk utveckling. På Ericsson kommer i snitt 50 % av arbetsstyrkan att arbeta hemifrån framöver.

Mats Kinnwall (Teknikföretagen) nämnde att det imorgon presenteras en ny konjunkturrapport. Erik Spector kommer att delta och kommentera. En rapport om industrins betydelse är på gång. Rapporten kommer att innehålla två teman. Globala värdekedjor och graden av konkurrensutsatthet i näringslivet utanför industrin.

Erik Spector (Konjunkturinstitutet) nämnde att det är mycket med corona som präglar prognosarbetet, men man börjar återgå till ett normalläge i arbetet. Det var en överraskande stark BNP-indikator för första kvartalet.

Pär Hansson (Tillväxtanalys) berättade att de har ett uppdrag från näringsdepartementet att titta på åtgärder (stöd) kring covid 19. Samtidigt görs omvärldsbevakning kring vad som görs i andra länder och vad som har gjorts i tidigare pandemier. En rapport ska vara klar innan sommaren.

Några andra saker som är på gång är en rapport om hur företagen har sett över sina leverantörskedjor, en ramrapport om korttidsarbetsstödet som nyligen publicerades samt omställningssystem. En artikel i ekonomisk debatt har publicerats och en ny artikel är på gång. Pär skickar ut dessa till användarrådet.

Anna Strand (Finansdepartementet) informerade om att de har arbetat med vårpropositionen. Det har krävts mycket arbete då det inte är helt lätt att göra prognoser i dessa tider. Man hade inte förutsett en så snabb återhämtning av hushållskonsumtionen, vilket har medfört revideringar. Det är många globala händelser som påverkar och som man har arbetat med.

Lena Sellgren (Business Sweden) berättade att på onsdag publiceras exportchefsindex för det andra kvartalet. Från och med första kvartalet görs det enligt en ny metod med webbenkät och uppföljande telefonintervjuer. Konjunkturrapporten Globala ekonomiska utsikter publicerades sista mars. Jan Larsson tillträder som ny VD för Business Sweden från och med idag.

Ann-Sofie Öberg (ESV) berättade att tidsseriebrottet i AKU har gjort det svårt att tolka siffrorna och använda till prognoser. ESV har fått pengar från VINOVA till ett projekt för att ta fram en AI-modell för att förutse BNP. Modellen ska lanseras på hemsidan den 19 maj.

Anna Thoursie (Ledarna) berättade att de har gjort en historisk återblick bland löneenkäterna. Det finns bland annat frågor kring förekomst och nöjdhet med lönesamtal och medarbetarsamtal. Rapporten i denna mer omfattande

version är tänkt för internt bruk. Troligen kommer delar att publiceras i någon form (inte nödvändigtvis i rapportform)..

Elisabeth Hopkins & Peter Nilsson (SCB) berättade att SCB håller på med en omorganisation som ska träda i kraft den 1 september. En viktig faktor i den nya organisationen är hanteringen av data och metadataklassificering. Det kommer bland annat att bildas en gemensam avdelning bestående av de gamla avdelningarna Nationalräkenskaper, Ekonomisk statistik och delar av Regioner och Miljö där Lisa kommer att bli avdelningschef. Publikationen Sveriges ekonomi (SVEK) kommer att breddas för att representera hela den nya avdelningen. Omorganisationen kommer inte att leda till en förändring i antal anställda på SCB.

5 Ämnesdesignbordet för arbetsmarknadsstatistik

För information (Martin Axelson)

Slutrapporten från arbetet i ämnesdesignbordet för arbetsmarknadsstatistik är nu i princip klar. Viktiga inslag i framtidens arbetsmarknadsstatistik är:

- Kännedom om behov och ansvar för ändamål
  - Inblick i och förståelse för användarnas informationsbehov
  - Tydliggör statistikens ändamål
  - Jämförbarhet viktigt att beakta vid förändring
- Statistiken är moderniserad och framtidssäkrad
  - Design utifrån nya förutsättningar
  - Smart datafångst
  - Behov av direktinsamlad data i framtiden
- Mer analys – utökat innehåll och förbättrad förmåga

Arbetsmarknadsstatistiken delas in i två områden, utbud av arbetskraft och efterfrågan på arbetskraft. Det fortsatta arbetet delas in i tre etapper. På kort sikt (2021-2022) ligger fokus på utbud av arbetskraft. En ny undersökning Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) kommer på kort sikt att ersätta tre befintliga produkter (RAMS, YrkesReg och LSUM). Undersökningen kommer i huvudsak att vara registerbaserad med data från månatliga arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI). Det kommer också att ske fortsatt arbete med att förbättra tillförlitligheten i AKU, både genom arbete med skattningar och med urval.

På medellång sikt (2023-2024) ligger fokus på efterfrågan på arbetskraft. Det finns potential att använda AGI även till denna statistik. På sikt ser man mer möjligheter att hämta data direkt från företagens lönesystem. Statistiken över efterfrågan på arbetskraft delas in i två delområden, anställningar och behov av arbetskraft. Det finns potential att lägga ihop de tre undersökningarna inom behov av arbetskraft (Konjunkturstatistik över vakanser, Arbetskraftsbarometern och Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsundersökning). I AKU 3.0 har man infört kombinerad insamling. Målet är att minimera urvalet och bibehålla tillräcklig kvalitet. SCB vill se BAS inte bara som ett komplement till AKU men också som en möjlig ersättare.

På lång sikt (2025-) ser man att AKU 4.0 är lika med Labour force survey och består av direktinsamlad data samt BAS 3.0 som består av registerdata.

Arbetet framåt är en löpande avvägning mellan produktion, ramlagsanpassning och ämnesdesign. Planen framgent innehåller färdigutvecklade förändringar men också aktiviteter som kräver substantiellt utvecklingsarbete. Det är avgörande att BAS etableras som ett trovärdigt alternativ till AKU (komplement→substitut). För att fullfölja planen behöver resurser, främst ämne och metod, avdelas för utvecklings- och förändringsarbetet.

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Hur mäts arbetsmarknadsstatus för icke folkbokförd befolkning i BAS?

SCB: Man får inte med hela delen. De sysselsatta som får lön får vi information om. Dessa ingår inte i RAMS idag.

Hur kommer användarna involveras i arbetet på medellång och lång sikt?

SCB: Det är inte klart än men det finns en tydlig ambition att fortsatt involvera och förankra hos användarna. För arbetet med BAS finns det en referensgrupp.

Tidigare har ni pratat om tre scenarier mini, midi och maxi. Vilket scenario är det som föreslås och hur säkerställs tidsserierna?

SCB: På lång sikt maxi. Från referensåret 2020 ska BAS finnas på månad. När det gradvis görs förändringar i AKU ska det även fyllas på med information i BAS.

Användarrådet för ekonomisk statistik önskar vara involverade även i det framtida arbetet. Ett förslag är att planera in en punkt med information om BAS på ett kommande möte.

6 Ämnesdesignbordet för ekonomisk statistik

För diskussion (Jonas Valdringer)

Arbetet med kartläggning av användarnas behov, som är en del av arbetet inom ämnesdesignbordet för ekonomisk statistik, är nu färdigt. Kartläggningen har skett genom sammanställning av befintliga underlag, intern inventering av redan kända användarbehov, semistrukturerade användardialoger samt enkäter till centrala användare.

I kartläggningen framgick bl.a. önskemål om:

- Konjunkturstatistiken
  - Ökad tillförlitlighet hos kvartalsstatistiken.
  - Ny information om företagens förbrukning.
  - Tidsseriepolicy.
  - Realtidsdata (veckovis aktivitetsindikator).
- Öppna data
  - Tillgängliggör relevant och efterfrågad data.
- Ökat fokus analys
  - SCB analyserar underlagen mer och ger utökat stöd för tolkningen av statistiken.
- Kommunikation

- Tydligare fokus mot specialanvändarna i kommunikationen av statistiken.
- Tydligare kommunikation av statistikens tillförlitlighet och jämförbarhet.
- Offentlig sektor
  - Bättre täckning.
- Smart datafångst
  - Tillvarata ny teknik och nya datakällor som ger bättre kvalitet, ökad effektivitet, ny statistik och minskad uppgiftslämnarbörda för företagen.

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Innebär ökat fokus på analys att man kan genomföra forskning?

SCB: Det handlar mer om att gräva i våra underlag för att bättre kunna beskriva statistiken.

Jag tror att det finns en enorm potential kring smart datafångst både för produktionsprocessen och för kvaliteten i statistiken. Finns det några konkreta planer för detta?

SCB: Den nya undersökningen Ekonomisk statistik på kvartal (ESK), som är en sammanslagning av flera kvartalsundersökningar, är ett första steg. Det kräver att företagen kopplar upp sina system. Dataavdelningen i den nya organisationen på SCB kommer att arbeta vidare med smart datafångst. SCB samverkar med Bolagsverket, Skatteverket och Bokföringsnämnden kring taxonomierna men arbetet har skjutits upp ett år. Det finns vissa taxonomier utvecklade som ska testas.

Även inom ämnesdesignbordet för hushållskonsumtion arbetar man med taxonomier. Ett förslag är att mer information om taxonomierna kan presenteras på ett kommande användarrådsmöte.

Kan användarrådet vara behjälpliga vid framtagningen av en tidsseriepolicy? Vi vill gärna hållas informerade om detta.

SCB: Vi vet att ni vill ha långa obrutna tidsserier och underlag och hjälp till länkning där det behövs.

7 Ny SNI-version

För information (Anders Renstrand & Anna Björk)

Svensk näringsgrensindelning (SNI) är en del av ett internationellt system för klassifikationer. De fyra första siffrorna är identiska med den europeiska klassifikationen NACE. Den femte siffran är en nationell svensk nivå. Det går också att koppla NACE till ISIC, som är motsvarande klassifikation på FN-nivå, samt till diverse produktindelningar.

Den senaste revisionen av NACE trädde i kraft 1/1 2008. Våren 2019 skapade Eurostat en arbetsgrupp som fick mandat att arbeta igenom hela strukturen och utarbeta ett förslag till ett nytt NACE. Samtidigt påbörjades även ett arbete inom FN för att omstrukturera ISIC. Den europeiska arbetsgruppen förväntas presentera ett utkast under senare delen av 2021. Därefter vidtar

konsultation/remissförfarande på europeisk nivå. När ett första utkast är presenterat och godkänt kan arbetet med de nationella versionerna påbörjas.

Pandemin och den stora mängden ändringsförslag (runt 1 400) har gjort att projektet har försenats. Ny EU-förordning implementeras 2023/24. Planerad implementering i Företagsregistret 2025.

Antalsmässigt flest ändringsförslag berör avdelning C - tillverkning. Kvarvarande diskussioner avser biokemi, cirkulär ekonomi, e-handel, förmedling av tjänster, finansiella tjänster och konsulttjänster.

Organisatoriskt lagrar SCB SNI-koder både i det statistiska företagsregistret och i det allmänna företagsregistret. Det är Skatteverket som kodar SNI men SCB äger variabeln. Information från det allmänna företagsregistret sprids i samhället och används på olika sätt och för olika syften. SNI-koderna används i stor utsträckning av andra myndigheter, och är en viktig del av verksamt.se och andra myndighetsgemensamma tjänster.

Schablonkodning användes i den senaste revideringen i mycket begränsad omfattning och endast för de minsta företagen där information för kodning saknades. Dessa förutsättningar kvarstår även idag när SNI2007 ska revideras.

Detta blir den sista revisionen som genomförs på det här sättet. Det kostar enorma pengar. Det kommer framöver att ske femåriga uppdateringar istället.

Mer information om den nya SNI-versionen önskas på ett användarrådsmöte till hösten eller nästa vår.

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Hur går arbetet med ISIC? Kommer det att bli klart samtidigt? Hur har svenska användare involverats i arbetet? T.ex. i frågan om internethandel.

SCB: Arbetet med ISIC ska vara slutfört samtidigt som NACE, eventuellt tidigare. Det ser ut att hålla tidsplanen. Flera enheter och avdelningar på SCB som producerar olika typer av statistik har involverats i arbetet. Vad gäller den svenska femte siffran så kommer det att vara ett remissförfarande. Men då kommer de fyra första siffrorna att vara fastslagna.

Mycket förändras med digitalisering. Varor kan bli tjänster men värdet för konsumenten förändras också. Det skulle vara intressant att veta mer om hur diskussionerna går kring detta.

8 Övriga frågor

Det kan eventuellt bli aktuellt att byta datum på septembermötet. Anna återkommer om detta i så fall.

Andreas Lennmalm NR/SES hade en fråga till användarrådet om behovet av statistik om coronastöden. De flesta av stöden förs som *övriga produktionssubventioner*, vilket inte ingår i nettoomsättningen. Undersökningen Företagens Ekonomi (FEK) kommer att samla in totala coronarelaterade stöd per bransch för att kunna skilja ut dem från företagets *övriga intäkter* och på så sätt rätt kunna avgränsa branschernas produktionsvärde (BNP). SCB har börjat

diskutera möjligheterna att samla in registerdata för respektive stöd där det är möjligt (i första hand från SKV) för att ha bättre information om vilka stöd som betalats ut till olika branscher. Idag levereras data från Tillväxtverket om korttidspermitteringar.

Vilket behov har ni av information om vilken typ av stöd som betalats ut till olika branscher? Pågår någon sådan sammanställning redan i er organisation?

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Finns det några legala problem kring detta?

Det är intressant och jag tror att det finns ett allmänintresse kring detta.

SCB: Det är möjligt att skicka in kommentarer/svar via mail senast fredag 21/5.

9 Summering

Det är spännande att höra om omorganisationen och skönt att höra att det inte handlar om övertalighet.

SCB hoppas att användarna kan se den nya undersökningen BAS som ett substitut till AKU framöver. Användarrådet ser fram emot att vara involverade i detta.

Det var ett bra underlag som skickades ut i förväg till punkten om ämnesdesignbordet för ekonomisk statistik. Eventuella ytterligare synpunkter kan skickas via mail senast den 28/5. Ytterligare information om statistiktaxonomier tas förslagsvis upp ett på kommande möte.

Mer information om den nya SNI-versionen tas upp på ett kommande möte.

Ett önskemål är att Teams används på möten till hösten om de fortsatt behöver ske digitalt.